Додаток до листа МОЗ України

Інформаційні матеріали стосовно виконання у 2024 році плану дій з реалізації на період до 2025 року Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 року № 730-р

Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) інформує про хід реалізації у 2024 році плану дій з реалізації на період до 2025 року Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 року № 730-р.

Стратегічна ціль 1. Забезпечення ефективного функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я, що забезпечують надання медичної допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями, якісних медичних послуг із діагностики, комплексного лікування та реабілітації на основі мультидисциплінарного підходу.

Щодо пункту 1. Забезпечення ефективного функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я, що забезпечують надання медичної допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями:

підпункт 1) пункту 1: актуалізація структурно-організаційної моделі системи надання медичної допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями на рівні медичної допомоги, зокрема із застосуванням телемедицини.

На виконання доручення МОЗ від 13.11.2024 № 031-17/42834/2-24 обласними, Київською міською державними адміністраціями (військовими адміністраціями) було проведено аналіз онкоепідеміологічної ситуації у розрізі областей та міста Київ за 2023 рік, 2022, 2021 роки у порівнянні із статистичними показниками по Україні за даними Національного канцер-реєстру України, аналіз діяльності спроможної мережі закладів охорони здоров'я, що забезпечують надання медичної допомоги пацієнтам, як дорослим так і дітям із онкозахворюваннями, зокрема із застосуванням телемедицини, у межах госпітальних округів, визначені надкластерні спеціалізовані онкологічні диспансери (центри) та інші спеціалізовані заклади охорони здоров'я (далі – ЗОЗ), які законтрактовані на пакети онкологічної допомоги з Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) та інші ЗОЗ, у тому числі центри первинної медичної допомоги, паліативні структурні підрозділи ЗОЗ, які законтрактовані з НСЗУ для надання пріоритетних амбулаторних послуг, у тому числі з ранньої діагностики пухлинних захворювань, розроблено заходи із удосконалення структурно-організаційної моделі системи надання медичної допомоги пацієнтам із злоякісними новоутвореннями на відповідних територіях.

Інформаційні матеріали від обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) додаються.

Зазначаємо, щодо проектів планів розвитку госпітальних округів, пунктом 5 постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023р. № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я» передбачено Раді міністрів Автономної Республіки Крим, Луганській, Донецькій, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській обласним державним адміністраціям, Севастопольській міській державній адміністрації подати для погодження Міністерством охорони здоров'я пропозиції щодо визначення спроможної мережі закладів охорони здоров'я та проекти планів розвитку госпітальних округів протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану. Інформаційні матеріали від обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) додаються.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 1: забезпечення розвитку державного некомерційного підприємства «Національний інститут раку».

Наказом МОЗ від 20 березня 2025 року № 503 затверджено «План розвитку державного некомерційного підприємства «Національний інститут раку» на 2025-2026 роки.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 3) пункту 1: розроблення та затвердження критеріїв відповідності референтних центрів для закладів охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу дітям із онкозахворюваннями.

МОЗ розроблено проект наказу «Деякі питання діяльності референтних центрів, що надають спеціалізовану медичну допомогу дітям із онкозахворюваннями», який було оприлюднено на сайті МОЗ для громадського обговорення за посиланням: https://moz.gov.ua/uk/povidomlennya-pro-oprilyudnennya-ministerstvom-ohoroni-zdorov-ya-ukrayini-na-gromadske-obgovorennya-proponuyetsya-proekt-nakazu-deyaki-pitannya-diyalnosti-referentnih-centriv-sho-nadayut-specializovanu-medichnu-dopomogu-dityam-iz-onkozahvoryuvannyami

Станом на сьогодні зазначений проект наказу доопрацьовується з урахуванням зауважень та пропозицій за результатами громадського обговорення та буде подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 5) пункту 1: розвиток спеціалізованих закладів охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями, зміцнення їх матеріально-технічної бази.

Забезпечено контроль за введенням в експлуатацію 15 лінійних прискорювачів і 9 магнітно-резонансних томографів, ефективністю їх використання та доступом пацієнтів до надання безоплатних послуг із використанням такого високотехнологічного обладнання.

Станом на сьогодні із запланованих та поставлених до спеціалізованих ЗОЗ введено в експлуатацію 3 лінійних прискорювача, у решти закладів відбувається механічний монтаж обладнання, калібрування, запуск обладнання, інтеграція інформаційних систем, тощо.

Із запланованих та поставлених до спеціалізованих ЗОЗ 9 магнітно-резонансних томографів введено в експлуатацію 3, у решти ЗОЗ відбуваються монтажні роботи щодо введення в експлуатацію обладнання.

Питання введення в експлуатацію закупленого за державні кошти та поставленого до спеціалізованих ЗОЗ високовартісного обладнання перебуває на постійному контролі в МОЗ.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 6) пункту 1: забезпечення належної інформатизації державних та комунальних закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу пацієнтам із онкологічною патологією.

З метою забезпечення належної інформатизації державних та комунальних закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу пацієнтам із онкологічною патологією, повідомляє, що МОЗ відповідно до укладеного договору від 05 квітня 2024 року № HEAL-RFQ-4.1.2.6/67 було закуплено та передано для потреб державного некомерційного підприємства «Національний інститут раку» 184 ноутбуки.

За інформацією обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) впроваджено міжнародну класифікацію та кодифікатори для реєстрації онкозахворювань, розширено функціональні можливості електронної системи охорони здоров'я для забезпечення збору та зберігання даних про осіб, які пройшли онкоскринінг, результатів виявлених передракових станів, даних щодо захворювання на злоякісні новоутворення, впроваджено систему зберігання інформації на хмарних сховищах, з обов'язковим дублюванням інформації, ведеться розробка функціоналу на базі МІС ЗОЗ, яка дозволить обмін даними мамографій та цитологічних досліджень по скринінгу раку шийки матки в реальному часі з можливістю експертної оцінки та референції у складних випадках.

Налагоджено співпрацю з НСЗУ щодо отримання інформації про загальне використання послуг первинної медичної допомоги щодо профілактики неінфекційної захворюваності, в тому числі щодо проведення скринінгу.

За інформацією НСЗУ забезпечено внесення в електронну систему охорони здоров'я (ЕСОЗ) інформації щодо медичної допомоги онкологічним пацієнтам за програмою медичних гарантій, включаючи заклади Національної академії медичних наук України, Національної академії наук України, Державного управління справами, заклади, які у сфері управління МОЗ. Листи-роз'яснення щодо внесення в ЕСОЗ електронних медичних записів щодо наданих медичних послуг, включаючи пакети програми медичних гарантій, які стосуються пацієнтів з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями, доступні

на офіційному веб-сайті НСЗУ в розділі «Роз'яснення для ЗОЗ» та за необхідності поновлюються.

Стан виконання: виконується.

Щодо пункту 2. Забезпечення населення якісними медичними послугами із діагностики та лікування онкозахворювань.

Підпункт 1) пункту 2: оновлення медико-технологічних документів із стандартизації медичної допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями: затверджено наказами МОЗ галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я за напрямом «Онкологічні та онкогематологічні захворювання» (щонайменше 5) і оновлено (внесено зміни) до 10 галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я за напрямом «Онкологічні та онкогематологічні захворювання».

Державне підприємство «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр), як головна організація у сфері розробки медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги відповідно до наказу МОЗ від 08 жовтня 2012 року № 786 та згідно із Методикою здійснює методологічно-інформаційний супровід роботи мультидисциплінарних робочих груп з розробки галузевих стандартів медичної допомоги за затвердженими темами та адмініструє Реєстр медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги, а саме підтримує в контрольному стані, наповнює та вносить зміни відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я.

Протягом 2024 року було затверджено 8 галузевих стандартів медичної допомоги :

1. Стандарт медичної допомоги «Нутритивна підтримка при онкологічних захворюваннях у дорослих» (наказ МОЗ від 26.01.2024 № 142);

2. Стандарт медичної допомоги «Гепатоцелюлярна карцинома» (наказ МОЗ від 26.01.2024 № 143);

3. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Базальноклітинний рак шкіри» (наказ МОЗ від 14.03.2024 № 436);

4. Стандарт медичної допомоги «Гострий лімфобластний лейкоз у дітей (лікування в першому гострому періоді)» (наказ МОЗ від 23.05.2024 № 876);

5. Стандарт медичної допомоги «Первинні заочеревинні саркоми» (наказ МОЗ від 04.06.2024 № 964);

6. Стандарт медичної допомоги «Профілактика та лікування інфекційних ускладнень у дорослих пацієнтів з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями» (наказ МОЗ від 17.06.2024 № 1054);

7. Стандарт медичної допомоги «Скринінг раку шийки матки. Ведення пацієнток з аномальними результатами скринінгу та передраковими станами шийки матки» (наказ МОЗ від 18.06.2024 № 1057);

8. Стандарт медичної допомоги «Нутритивна підтримка дорослих пацієнтів з кахексією» (наказ МОЗ від 17.09.2024 № 1601).

Також у 2024 році розроблено проєкти галузевих стандартів медичної допомоги: Уніфікований клінічний протокол надання первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Рак прямої кишки»; Уніфікований

клінічний протокол надання первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Рак ободової кишки»; Стандарт медичної допомоги «Карциноми гепатобіліарного тракту».

Стан виконання: виконується.

Підпункт 2) пункту 2: удосконалення клінічних маршрутів пацієнтів із онкозахворюваннями.

За інформацією обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) затверджено та контролюється дотримання регіональних клінічних маршрутів пацієнтів з онкологічними захворюваннями, які постійно оновлюються відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я та відповідно до наявності укладених договорів з НСЗУ ЗОЗ за відповідними пакетами надання медичних послуг.

Вінницька область: на сайті КНП «Подільський регіональний центр онкології Вінницької обласної ради» розміщено маршрут пацієнта з онкозахворюваннями як для медперсоналу так і для пацієнтів.

Волинська область: відповідно до наказів управління охорони здоров'я Волинської обласної державної адміністрації від 26.04.2024 № 64-ос/в «Про проведення моніторингів з виявлення та лікування злоякісних новоутворень у закладах охорони здоров'я області» та від 30.08.2024 № 329-од «Про покращення ранньої діагностики онкопатології» керівниками комунальних (некомерційних) підприємств охорони здоров'я області, які надають спеціалізовану медичну допомогу, забезпечено розроблення та дотримання клінічних маршрутів при наданні медичної допомоги пацієнтам з онкопатологією.

Київська область: розроблено заходи з удосконалення структурно-організаційної моделі системи надання медичної допомоги пацієнтам із злоякісними новоутвореннями; затверджено наказом ДОЗ КОДА від 25 березня 2025 року № 372 «Про удосконалення маршруту пацієнта з підозрою або онкологічною патологією в Київській області» з урахуванням рівнів медичної допомоги.

Місто Київ: ЗОЗ дотримуються також вимог наказів Департаменту охорони здоров'я міста Києва, які регулюють маршрути пацієнтів з онкозахворюваннями та підозрою на них у місті Київ. Зазначені нормативні документи постійно оновлюються. Серед останніх організаційних наказів Департаменту охорони здоров'я міста Києва: від 29.06.2023 № 695 – щодо проведення мамографічного скринінгу; від 02.02.2024 № 100 – щодо проведення скринінгу населення на рак передміхурової залози; від 27.09.2024 № 815 – вдосконалення медичної допомоги хворим з онкологічними захворюваннями (онкологічною/онкогематологічною патологією) та з підозрою на них; від 30.12.2024 № 1232 – щодо діагностичного цитологічного обстеження жінок на рак шийки матки. Забезпечено виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень на період до 2025 року в м. Києві, затвердженого наказом Департаменту охорони здоров'я міста Києва від 07.10.2024 № 859.

Сумська область: видано наказ управління охорони здоров'я Сумської обласної військової адміністрації від 20.02.2024 № 174-ОД «Про затвердження Клінічного маршруту пацієнта із онкологічним/онкогематологічним захворюванням», де детально розписані маршрути для кожної ланки надання медичної допомоги.

Чернівецька область: для удосконалення надання медичної допомоги пацієнтам із онкологічними та онкогематологічними захворюваннями створено наказ ДОЗ Чернівецької ОДА від 12.12.2024 № 1063 «Про затвердження маршрутів медичної допомоги хворим з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями в Чернівецькій області».

Інформаційні матеріали від обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) додаються.

Стан виконання: виконується.

Щодо пункту 3. Максимальне охоплення спеціальним лікуванням пацієнтів із онкозахворюваннями виключно на основі мультидисциплінарного підходу.

Підпункт 1) пункту 3: розроблення положення про мультидисциплінарні команди при закладах охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями, персоніфікація надання високоякісної онкологічної допомоги із урахуванням сучасної доказової бази.

МОЗ розроблено та затверджено наказом від 02 жовтня 2024 року № 1680 «Про затвердження Положення про мультидисциплінарну команду при закладах охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу пацієнтам із онкологічними захворюваннями», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 жовтня 2024 року за № 1548/42893, (із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ від 21 жовтня 2024 року № 1780, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 жовтня 2024 року за № 1587/42932).

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 3: підвищення рівня поінформованості пацієнтів про перелік медичних послуг, які надаються закладами охорони здоров'я в межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення, а також щодо наявності лікарських засобів, матеріалів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно.

За інформацією ДПН «НІР» розміщено на веб-сайті інформацію про перелік медичних послуг, які надаються ДНП «НІР», та про наявність лікарських засобів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно: https://unci.org.ua/bezoplatni-liky Розміщено на інформаційних стендах у приміщеннях ДНП «НІР» інформацію про наявність лікарських засобів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно.

НДСЛ «ОХМАТДИТ»: у межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення НДСЛ «Охматдит» надає допомогу за 24 пакетами медичних послуг, ця інформація розміщена на офіційному сайті лікарні. На інформаційних стендах відділень та на сайті лікарні щотижня оновлюється

інформація щодо наявності лікарських засобів, матеріалів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно.

За інформацією обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) інформація про перелік медичних послуг в межах програми медичних гарантій медичного обслуговування населення, які надаються закладами охорони здоров'я, розміщується на офіційних інтернет ресурсах та інформаційних стендах закладів охорони здоров'я областей, а також оновлюється інформація щодо наявності лікарських засобів і медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 3) пункту 3: поступове розширення переліку медичних послуг, які надаються в межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення пацієнтам із онкозахворюваннями.

У 2025 році особливості реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення визначено Порядком реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 року № 1503 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році» (далі – Порядок).

Порядком передбачено надання медичної допомоги пацієнтам з онкологічними захворюваннями за програмою медичних гарантій в рамках спеціалізованих пакетів медичних послуг «Хіміотерапевтичне лікування та супровід пацієнтів з онкологічними захворюваннями у стаціонарних та амбулаторних умовах», «Радіологічне лікування та супровід пацієнтів з онкологічними захворюваннями в стаціонарних та амбулаторних умовах», «Лікування та супровід пацієнтів з гематологічними та онкогематологічними захворюваннями в стаціонарних та амбулаторних умовах», «Проведення досліджень з радіоізотопної медичної візуалізації та діагностики (позитронно-емісійної комп'ютерної томографії)», а також в рамках пакетів медичних послуг стаціонарної медичної допомоги, амбулаторної медичної допомоги, стаціонарної та мобільної паліативної медичної допомоги, стаціонарної та амбулаторної реабілітації. На своєчасне виявлення онкологічних захворювань в амбулаторних умовах спрямовані пакети медичних послуг «Мамографія», «Гістероскопія», «Езофагогастродуоденоскопія», «Колоноскопія», «Цистоскопія», «Бронхоскопія».

Крім того, залежно від медичних потреб, у межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення за пакетом «Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах», також медична допомога пацієнтам з онкологічними захворюваннями може надаватись за будь-яким пакетом медичних послуг, передбаченим Порядком.

Інформацію про укладені НСЗУ договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій у розрізі років за пакетами медичних послуг НСЗУ публікує на публічному дашборді «Укладені договори про медичне

обслуговування населення» на офіційному вебсайті НСЗУ у розділі «Аналітичні панелі (Дашборди)» розділу «Е-дані» за посиланням https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmg-contracts. Інформація на цьому дашборді є актуальною та оновлюється залежно від наявності нових даних.

Після завершення процесу укладення договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій на 2025 рік, інформація про такі договори буде опублікована на вищезазначеному дашборді в режимі реального часу.

НСЗУ продовжує постійну роботу над забезпеченням універсального доступу пацієнтів з онкологічними захворюваннями до медичних послуг, що надаються за Програмою медичних гарантій.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 4) пункту 3: розвиток і приведення морфологічної та молекулярно-генетичної діагностики новоутворень у відповідність до сучасних вимог.

ДНП «НІР» розроблено проект методичних рекомендацій щодо приведення морфологічної та молекулярно-генетичної діагностики новоутворень відповідно до сучасних вимог для закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями, які було надіслано на погодження до Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика (далі – НУОЗ України імені П.Л. Шупика), наразі проект методичних рекомендацій доопрацьовується ДНП «НІР» з урахуванням зауважень та пропозицій, наданих науково-педагогічними працівниками НУОЗ України імені П.Л. Шупика та буде затверджено наказом МОЗ у встановленому законодавством порядку.

Стан виконання: виконується.

Щодо пункту 4. Підвищення якості життя пацієнтів, зокрема дітей із онкозахворюваннями, під час лікування.

Підпункт 1) пункту 4: забезпечення умов для спільного перебування дітей і батьків під час лікування або можливості для тимчасового проживання.

У 2025 році особливості реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення визначено Порядком реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 року № 1503 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році».

Специфікаціями та умовами закупівлі за напрямами медичної допомоги, яка надається за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення дітям із онкозахворюваннями, передбачено приміщення для тимчасового проживання родини під час проходження дитиною лікування у стаціонарних умовах, зокрема, умовами до закупівлі медичних послуг та додатковими вимогами до організації надання послуги у пакетах: «ЛІКУВАННЯ

ТА СУПРОВІД ПАЦІЄНТІВ З ГЕМАТОЛОГІЧНИМИ ТА ОНКОГЕМАТОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ У ДОРОСЛИХ ТА ДІТЕЙ ВСТАЦІОНАРНИХ ТА АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ» пунктом 3 передбачено: наявність окремих сімейних палат, обладнаних відповідно до табеля оснащення профільного відділення, для сумісного перебування батьків або членів родини або інших законних представників разом з дитиною упродовж надання їй медичних послуг та/або реабілітаційних послуг у сфері охорони здоров'я; «ХІМІОТЕРАПЕВТИЧНЕ ЛІКУВАННЯ ТА СУПРОВІД ПАЦІЄНТІВ З ОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ У СТАЦІОНАРНИХ ТА АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ» пунктом 1 передбачено: наявність окремих сімейних палат, обладнаних відповідно до табеля оснащення профільного відділення, для сумісного перебування батьків або членів родини або інших законних представників разом з дитиною упродовж надання їй медичних послуг; «РАДІОЛОГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ ТА СУПРОВІД ПАЦІЄНТІВ З ОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ У СТАЦІОНАРНИХ ТА АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ» пунктом 2 передбачено: наявність окремих сімейних палат, обладнаних відповідно до табеля оснащення профільного відділення, для сумісного перебування батьків або членів родини або інших законних представників разом з дитиною упродовж надання їй медичних послуг.

У спеціалізованих ЗОЗ забезпечено умови для сумісного перебування батьків або членів родини або інших законних представників разом з дитиною упродовж надання їй медичних послуг, іноді використовують кімнати Рональда Макдональда.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 4: забезпечення доступу до здобуття освіти дітям, які отримують лікування.

У ЗОЗ створено та обладнано кімнати для забезпечення навчанням дітей, які отримують лікування у стаціонарних умовах, за очною та/або дистанційною формою, укладено договори закладами охорони здоров'я із закладами освіти щодо проведення навчання дітей, які отримують лікування у стаціонарних умовах, за очною та/або дистанційною формою.

Відповідно до Порядку надання освітніх послуг особам, які здобувають дошкільну чи повну загальну середню освіту та перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога в закладах охорони здоров'я, згідно Статуту державної установи «Школа супергероїв», що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2021року № 1160 «Деякі питання забезпечення організації та надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога», між ДНП «НІР» та державною установою «Школа супергероїв» укладено договір про співпрацю стосовно розміщення освітнього центру Школи для забезпечення надання освітніх послуг.

У НДСЛ «Охматдит» функціонує державна установа «Школа супергероїв», яка надає освітні послуги дітям від 3 до 18 років.

У Вінницькій області у КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня» функціонує державна установа «Школа супергероїв».

Волинська область: забезпечена можливість навчання пацієнтів за дистанційною формою. Завершуються роботи з проведення капітального ремонту відділення дитячої онкогематології загальною вартістю 28 млн. грн., де передбачені всі вимоги щодо надання кваліфікованої допомоги хворим дітям, включно із облаштуванням відповідно до вимог ДБН «чистих приміщень», сучасної системи вентиляції, оснащення палат, наявність медичного обладнання, тощо. Після завершення робіт буде обладнана кімната для забезпечення навчанням дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні.

Дніпропетровська область: на базі онкогематологічного центру КП «Регіональний медичний центр родинного здоров'я» ДОР функціонує Школа супергероїв (у 2024 році навчалося 358 дітей).

Закарпатська область: КНП «ОДЛ» ЗОР забезпечено доступ до здобуття освіти дітям, які отримують лікування в онкогематологічному відділенні. У лікарні обладнана кімната для забезпечення навчання дітей які отримують лікування в стаціонарних умовах. Укладено договір з закладом освіти щодо проведення навчання дітей які отримують лікування в стаціонарних умовах.

Кіровоградська область: стаціонарне лікування дітей з онкозахворюваннями здійснюється в онкогематологічному відділенні КНП «Обласна клінічна дитяча лікарня Кіровоградської обласної ради». Всі діти з онкологічними захворюваннями у віці від 0 до 18 років перебувають на лікуванні з батьками, або їх законними представниками. Для спільного перебування дітей та батьків під час лікування у відділенні створені всі належні умови. З метою забезпечення доступу дітей до освіти під час лікування після стабілізації стану здоров'я дітей шкільного віку з ними проводять заняття педагоги, які входять до штату лікувального закладу та викладачі загальноосвітньої школи, що територіально знаходиться біля лікарні.

Львівська область: у ЗОЗ, що надають онкологічну допомогу дитячому населенню області обладнано кімнати для забезпечення навчанням дітей, які отримують лікування у стаціонарних умовах, за очною та/або дистанційною формою навчання. У КНП ЛОР «Клінічний центр дитячої медицини» проводить свою діяльність освітній центр «Школа супергероїв», викладачі якої забезпечують навчання дітей за шкільною програмою в повному обсязі.

Одеська область: з метою забезпечення здобуття безперервної освіти дітьми, що перебувають на лікуванні з приводу онкологічних та онкогематологічних захворювань, в умовах КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР створено та функціонує «Школа супергероїв». Реалізація зазначеного проєкту значно покращує психологічний стан дітей та прискорює процес їх реабілітації.

Полтавська область: забезпечено навчання хворих дітей на злоякісні новоутворення шляхом онлайн на індивідуальній основі. Укладені договори із закладами освіти щодо навчання. Під час лікування допомагає навчатись «Школа супергероїв»-інноваційний освітній проект, який створює сучасні навчальні

простори безпосередньо в лікарнях. Працює «Школа супергероїв» на базі КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради», до складу якої входить відділення онкогематології для дітей. Створена та обладнана кімната усім необхідним для забезпечення навчання дітей, які отримують лікування в стаціонарних умовах за очною та заочною формою навчання. Створення цієї школи в обласному центрі профінансувала Фундація Олени Зеленської.

Рівненська область: на базі КНП «Рівненська обласна дитяча клінічна лікарня» РОР функціонує «Школа супергероїв», де створено умови для дітей які отримують довготривале лікування.

Сумська область: в онкологічному відділенні дитячої обласної лікарні створено умови тимчасового проживання батьків під час проходження дитиною стаціонарного лікування, які розміщуються з дитиною у дво- або чотиримісних палатах. За 2024 рік було проведено 25 таких госпіталізацій, обладнано кімнату, де забезпечено онлайн-навчання з доступом до мережі «Інтернет» для дітей, які отримують лікування в стаціонарних умовах. За звітний рік пройшло навчання 22 дитини.

Тернопільська область: вивчається питання щодо можливості обладнання в закладах охорони здоров'я кімнат для забезпечення навчанням дітей, які отримують лікування у стаціонарних умовах, за очною та/або дистанційною формою.

Харківська область: на базі КНП «Міська клінічна дитяча лікарня» Харківської МР функціонує «Школа супергероїв».

Хмельницька область: пацієнти дитячого віку з онкологічними захворюваннями, при довготривалому стаціонарному лікуванні, мають можливість продовження навчання за очною чи дистанційною формою. Для цього у КНП «Хмельницька обласна дитяча лікарня» ХОР облаштована окрема спеціальна навчальна кімната, укладено договір з ДУ «Школа супергероїв» про співпрацю та організовано навчання в установі для дітей, які отримують лікування у стаціонарних умовах.

Черкаська область: у КНП «Клінічний центр онкології, гематології, трансплантології та паліативної допомоги Черкаської обласної ради» створені умови для інклюзійної освіти дітей, які знаходяться на тривалому лікуванні, щорічно укладається договір з закладом освіти. Освітні заходи проводяться як в режимі онлайн, так і створені умови для проведення занять в учбовій кімнаті офлайн.

Черкаська область: наприкінці 2024 року сесія Чернівецької обласної ради прийняла рішення про організацію роботи та розгортання ДУ «Школа супергероїв» на базі ОКНП «Чернівецька обласна дитяча клінічна лікарня», наразі школа створена, сформований штат співробітників. Реалізація проекту перебуває на стадії підготовки та оснащення приміщень, де будуть надаватися освітні послуги пацієнтам закладу.

Стан виконання: виконано.

Стратегічна ціль 2. Запровадження багаторівневої системи заходів із

профілактики злоякісних новоутворень із урахуванням наявної та оновленої інформації про розподіл та інтенсивність впливу чинників їх виникнення, зокрема поведінкових факторів ризику, системне інформування населення про такі чинники ризику та популяризація здорового способу життя.

Щодо пункту 5. Запровадження багаторівневої системи заходів із профілактики злоякісних новоутворень із урахуванням наявної та оновленої інформації про розподіл та інтенсивність впливу чинників їх виникнення, зокрема поведінкових факторів ризику.

Підпункт 2) пункту 5: удосконалення виробничого контролю за вмістом хлорорганічних сполук у воді питній із поверхневих джерел водопостачання на підприємствах питного водопостачання.

Міністерством розвитку громад та територій (лист від 06.03.2025 № 5408/25/10-25) розроблено та Урядом прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 21 січня 2025 року № 61 (далі – Постанова), якою затверджено Порядок здійснення державного моніторингу у сферах питної води та питного водопостачання, водовідведення (далі – Порядок).

Порядок визначає процедуру здійснення державного моніторингу у сферах питної води та питного водопостачання, водовідведення, організацію взаємодії органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств питного водопостачання, підприємств централізованого та нецентралізованого водовідведення, а також забезпечення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацією для прийняття управлінських рішень (далі – моніторинг).

Моніторинг здійснюється з метою збирання, оброблення, збереження, узагальнення та аналізу інформації про якість питної води, стан об'єктів централізованого питного водопостачання, систем водовідведення, надання послуг з централізованого водопостачання та з централізованого водовідведення, повторне використання очищених стічних вод та осаду стічних вод, прогнозування змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у таких сфера

Основним завданням моніторингу є визначення, зокрема, якісного стану водних об'єктів у місцях водозаборів для централізованого питного водопостачання за радіологічними (радіаційними) і хімічними показниками, хімічних, бактеріологічних (мікробіологічних), радіологічних (радіаційних) показників води, якості питної води після споруд водопідготовки за хімічними і бактеріологічними (мікробіологічними) показниками. Зазначаємо, що Мінрозвитку зокрема, забезпечує загальну організацію та координацію моніторингу, підключення до платформи суб'єктів моніторингу та ведення у зазначеній системі їх профілів та здійснення моніторингу щодо якості питної води після споруд водопідготовки за хімічними і бактеріологічними показниками, а також технічного стану об'єктів централізованого питного водопостачання та водовідведення. Водночас Міністерство охорони здоров'я України є одним із суб'єктів моніторингу та забезпечує здійснення моніторингу щодо дотримання гігієнічних нормативів хімічних, бактеріологічних

(мікробіологічних), радіологічних (радіаційних) показників водних об'єктів, призначених для питного водопостачання та у системах централізованого питного водопостачання.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 3) пункту 5: забезпечення нормативно-правового регулювання оцінки безпечності хімічних речовин і класифікації небезпечності хімічної продукції;

підпункт 4) пункту 5: обмеження виробництва, використання або надання на ринку України хімічної продукції, яка становить ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати.

МОЗ розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації небезпечних факторів» (далі – проєкт постанови) з метою реалізації абзацу восьмого пункту 9 частини першої статті 7, частини першої статті 47 Закону України «Про систему громадського здоров'я» в частині нормативно-правового врегулювання питань проведення державної реєстрації хімічних та біологічних небезпечних факторів середовища життєдіяльності людини з метою встановлення належного рівня безпеки і захисту здоров'я людини.

Проєктом постанови передбачено створення Державного реєстру небезпечного фактора.

У проєкті Порядку, який буде затверджено проєктом постанови, зазначено, що до заяви про державну реєстрацію небезпечного фактора подаються дані щодо класифікації небезпеки та маркування хімічної речовини відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2024 року № 539 «Про затвердження Технічного регламенту класифікації небезпечності, маркування та пакування хімічної продукції» (Урядовий кур'єр від 15.05.2024 № 99).

Проєкт постанови на сьогодні готується на подання на розгляд Уряду.

Крім того, МОЗ розроблено проєкт Закону України «Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів» (далі – проєкт Закону) з метою гармонізації європейських правил надання на ринку та використання біоцидних засобів, одночасно забезпечуючи високий рівень захисту здоров'я людей, тварин та навколишнього середовища від шкідливих організмів, таких як шкідники або бактерії, а також дії активних речовин, що містяться в біоцидних продуктах.

Проєктом Закону передбачено створення Державного реєстру біоцидних продуктів, цим проєктом передбачено, що класифікація, маркування та пакування біоцидних продуктів має відповідати вимогам технічного регламенту щодо класифікації небезпечності, маркування та пакування хімічної продукції на основі узгодженої на глобальному рівні системи класифікації небезпеки та маркування хімічної продукції (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals – GHS), який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Проєкт Закону на сьогодні пройшов процедуру погодження та готується на подання на розгляд Уряду.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 5) пункту 5: удосконалення системи показників питної води та питного водопостачання із урахуванням вимог Директиви (ЄС) 2020/2184 Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2020 р. про якість води, призначеної для споживання людиною.

МОЗ розроблено та затверджено наказом від 29 листопада 2024 року № 1984 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400 та до Державних санітарних норм та правил «Показники безпечності та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 грудня 2024 року за № 1916/43261.

Стан виконання: виконано.

Щодо пункту 6. Впровадження заходів з метою зменшення негативного впливу вживання тютюнових виробів, алкогольних напоїв.

Підпункт 1) пункту 6: забезпечення ефективної реалізації державного контролю за показниками вмісту нікотину, монооксиду вуглецю та смоли, а також показників вмісту інших шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробах.

Затверджено наказ МОЗ від 26 серпня 2024 року № 1488 «Про затвердження Порядку подання звітності, передбаченої статтею 11^1 Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 жовтня 2024 року за № 1585/42930.

Стан виконання: виконано.

Щодо пункту 7. Проведення вакцинації проти вірусу папіломи людини.

Підпункт 1) пункту 7: проведення державної оцінки медичних технологій з метою вивчення питання про доцільність запровадження в Україні обов'язкової вакцинації населення проти вірусу папіломи людини для запобігання раку шийки матки за умови підтвердження доцільності медичної технології щодо вакцинації проти вірусу папіломи людини.

За результатами проведеної оцінки медичних технологій (далі – ОМТ) ДП «Державний експертний центр України», як уповноваженим органом з державної оцінки медичних технологій, проведено оцінку медичних технологій та надано висновки:

1) від 22.12.2023 – Вакцина проти вірусу папіломи людини 9-валентна (рекомбінантна, адсорбована), що складається з результатів аналізу порівняльної ефективності (результативності), безпеки, ефективності витрат та результатів аналізу впливу на бюджет лікарського засобу на основі даних заявника: враховуючи вищевикладене, рекомендовано розглянути можливість включення лікарського засобу за міжнародною непатентованою назвою Papillomavirus (human types 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58) для активної імунізації дівчат віком

11 років для попередження захворювань, спричинених ВПЛ: передракові стани та рак шийки матки, вульви, піхви та анального каналу, спричинені типами вірусу папіломи людини, які входять до складу вакцини до Національного переліку основних лікарських засобів, розділ XIX. Імунобіологічні лікарські засоби.

2) від 03.01.2025 – Вакцина проти вірусу папіломи людини (типів 6, 11, 16, 18) квадривалентна рекомбінантна: враховуючи спектр попередження захворювань, спричинених ВПЛ: передракові стани і рак шийки матки, вульви, піхви та анального каналу, спричинені типами вірусу папіломи людини (6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58), які входять до складу 9-валентної вакцини рекомбінантної (ГАРДАСИЛ 9) більший, ніж у квадривалентної вакцини ГАРДАСИЛ проти типів ВПЛ 6, 11, 16, 18 рекомендовано при включенні до Календаря обов'язкових профілактичних щеплень у дівчат віком 9-15 років для попередження онкозахворювань, спричинених ВПЛ, перевагу надати саме 9-валентній вакцині рекомбінантій (ГАРДАСИЛ 9); рекомендовано включити лікарський засіб 9-валетна вакцина рекомбінантна (ГАРДАСИЛ 9) до Національного переліку основних лікарських засобів, розділ XIX (за умови наявності бюджетних асигнувань).

За результатами проведеної оцінки медичних технологій відповідної Позиції Національної технічної групи експертів з питань імунопрофілактики № 19-01/2024-2 прийнято рішення щодо доцільності запровадження в Україні обов'язкової вакцинації населення проти ВПЛ для запобігання раку шийки матки.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 7: внесення змін (у разі позитивного висновку державної оцінки медичних технологій) до Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом МОЗ від 16 вересня 2011 року № 595, і Національного переліку основних лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333.

Затверджено наказ МОЗ від 05 березня 2025 року № 396 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 березня 2025 року за № 443/43849.

Стан виконання: виконується.

Щодо пункту 8. Підвищення рівня обізнаності населення щодо профілактики злоякісних новоутворень.

Пункт 1) пункту 8: проведення в межах компетенції регулярних інформаційних кампаній, спрямованих на реалізацію комунікаційної стратегії з питань профілактики злоякісних новоутворень, зокрема із широким залученням до цієї роботи медичних працівників та працівників сфери освіти, пацієнтської спільноти, представників громадськості, медіа- та онлайн-ресурсів.

Міністерством культури та стратегічних комунікацій (лист від 12.03.2025 № 05/111/1467-25) було розроблено комунікаційну стратегію щодо профілактики

злоякісних новоутворень, яку затверджено наказом МКІП від 16 травня 2024 року № 362 «Про затвердження комунікаційної стратегії щодо профілактики злоякісних новоутворень». З метою реалізації зазначеної комунікаційної стратегії щодо профілактики злоякісних новоутворень, МКСК надіслало її для врахування у роботі Міністерству охорони здоров'я, Міністерству освіти і науки, Національній раді з питань телебачення і радіомовлення, обласним та Київській міській військовим адміністраціям, а також АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України», ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» та Українському національному інформаційному агентству «Укрінформ».

Водночас на вебпорталах Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ» та державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України», що входять до сфери управління МКСК, на постійній основі розміщуються інформаційні повідомлення щодо питань безпеки життєдіяльності, щодо продуктів шкідливих для здоров'я, наслідків вживання тютюну, алкоголю, щодо важливості вчасного проведення обстежень і профілактики новоутворень тощо.

МОЗ забезпечено реалізацію комунікаційної стратегії щодо профілактики злоякісних новоутворень (наказ МКІП від 16 травня 2024 року № 362), проведені інформаційні заходи щодо профілактики та діагностики онкологічних захворювань у 2024 році з посиланнями на матеріали, розміщені на веб-ресурсах:

https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:WHO+128+2024/about
https://portal.phc.org.ua/uk/view_all_courses/
https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:WHO+127+2024/about
https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:PHC+118+2023/about
https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:PHC+102+2023/about
https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:PHC+30+2021/about
https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:PHC+54+2021/about

За інформацією Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр), впровадженно проєкт «5 кроків до здорового харчування», що реалізується Центром спільно з ЦКПХ у 7 областях України (охоплення – 8 тисяч школярів) за підтримки Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я в Україні.

Проведено вебінари та тренінги з залученням представників медичної спільноти:

- Чоловіче здоров'я
- Результати опитування населення щодо факторів ризику раку та інших НІЗ
- Вебінар «Місяць обізнаності про алкоголь»

Підготовлено та оприлюднено інформаційні матеріали на власному ресурсі ЦГЗ:

- Все, що потрібно знати про легені та рак легень

- Майже 100% випадків раку шийки матки можна запобігти
- Як відсвяткувати новий рік без навантаження на організм
- Тарілка здорового харчування
- Збалансоване харчування для стабільного емоційного стану
- Тамуйте спрагу питною водою
- Відчуйте справжній смак їжі: як зменшити вживання солі та покращити здоров'я
- Вибір на користь фруктів та ягід
- Овочі овочі овочі — для фізичного та психічного здоров'я

Обласними та Київською міською військовими адміністраціями забезпечено проведення інформаційної кампанії стосовно інформування населення щодо переваг здорового способу життя, важливості проведення діагностики та профілактики злоякісних новоутворень тощо.

Стан виконання: виконано.

Пункт 2) пункту 8: залучення закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу, до пропагування здорового способу життя, профілактики онкозахворювань, забезпечення безперервності надання медичної допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями.

Державною установою «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр) розроблено інформаційні друковані матеріали з метою підвищення обізнаності щодо важливості профілактики та раннього виявлення раку:

- «Жіноче здоров'я»
- «Чоловіче здоров'я»
- «Рак легенів»

Матеріали надано обласним ЦКПХ для роботи в громадах та у ЗОЗ.

Отримано висновок від Держпродспоживслужби про надання статусу соціальної реклами щодо розроблених Центром інформаційних матеріалів (профілактика та скринінг раку та зменшення впливу факторів ризику)

Інформаційні матеріали від обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) додаються.

Стан виконання: виконано.

Стратегічна ціль 3. Підвищення рівня виявлення онкозахворювань на ранній стадії за рахунок створення окремого завдання державної інформаційної політики з метою формування поміркованої онкологічної настороженості та заклику до профілактичних оглядів, а також введення пілотних програм із виявлення онкозахворювань, зокрема програм із рутинного або обов'язкового онкоскринінгу.

Щодо пункту 9. Розроблення та поетапне впровадження програм із ранньої діагностики визначених видів злоякісних новоутворень відповідно до науково обґрунтованих рекомендацій.

Підпункт 1) пункту 9: проведення аналізу територіального та професійного розподілу чинників ризику, зокрема зумовлених воєнними чинниками (воєнне забруднення, фізичні та психічні травми, надмірні навантаження тощо), виникнення злоякісних новоутворень з метою виявлення груп ризику для залучення таких категорій населення до програм із рутинного або обов'язкового онкоскринінгу за визначеними нозологіями.

Листом МОЗ від 26.06.2024 № 26-04/26206/2-24 поінформовано КМУ та РНБОУ щодо відсутності інформації від міжнародних організацій.

Перелік міжнародних організацій, до яких надіслано листи: від 16.02.2024 № 23-04/7251/2-24 (OECO), від 15.02.2024 № 23-04/7008/2-24 (WHO Regional Office for Europe), від 15.02.2024 № 23-04/7009/2-24 (NATO), від 15.02.2024 № 23-04/7008/2-24 (Офіс центрів контролю та профілактики захворювань США (CDC) в Україні), від 15.02.2024 № 23-04/7007/2-24 (Director General for Health and Food Safety European Commission). Лист на МЗС від 20.02.2024 № 23-04/7775/2-24 щодо передачі листів дипломатичними каналами.

МОЗ, додатково до листа від 27 червня 2024 року № 26-04/26206/2-24 повідомляє. До МОЗ через Представництво України в Європейському Союзі 29 серпня 2024 року надійшов лист Генерального директора з охорони здоров'я та безпеки харчових продуктів Європейської комісії, яким повідомлено про відсутність інформації та досвіду проведення досліджень щодо виникнення злоякісних пухлин, викликаних воєнними факторами.

Національна академія медичних наук України листом від 03 липня 2024 року № 1-02/1263 на адресу Міністерства охорони здоров'я України підтвердила готовність щодо участі у вивченні ймовірних ризиків виникнення злоякісних новоутворень, зумовлених воєнними чинниками (воєнне забруднення, фізичні та психічні травми, надмірні навантаження тощо) у встановленому законодавством порядку. Водночас інформацію щодо наявних результатів досліджень з порушеного питання не було надано.

З метою започаткування напрямку щодо вивчення ролі воєнних факторів у виникненні злоякісних новоутворень МОЗ на лист Національного фонду досліджень України від 20.08.2024 № 2-10/569 щодо роботи над умовами конкурсу під робочою назвою «Прикладні дослідження і розробки для сталого розвитку, зміцнення обороноздатності та національної безпеки України» надано відповідні пропозиції щодо тематичних напрямів досліджень.

Враховуючи викладене та у зв'язку з відсутністю інформації та досвіду у міжнародних та вітчизняних інституціях щодо вивчення ймовірних ризиків виникнення злоякісних новоутворень, зумовлених воєнними чинниками, пропонуємо зняти з контролю виконання зазначеного завдання.

Підпункт 2) пункту 9: розроблення та затвердження порядку діагностування на ранніх стадіях злоякісних новоутворень, зокрема

онкоскринінгу, моніторингу за станом здоров'я пацієнтів із груп ризику та із передпухлинною патологією.

МОЗ розроблено та затверджено наказом від 05 серпня 2024 року № 1368 «Про забезпечення скринінгу і ранньої діагностики окремих видів раку та моніторингу стану здоров'я пацієнтів з груп ризику», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2024 року за №№ 1273/42618, 1274/42619, 1275/42620 (зі змінами), (набрав чинності з 1 січня 2025 року), Порядки скринінгу і ранньої діагностики раку молочної залози, раку шийки матки, колоректального раку; моніторинг стану здоров'я пацієнтів з груп ризику; організацію первинної та вторинної профілактики, передбачено інформування населення всіма доступними засобами, у тому числі засобами електронної комунікації (у тому числі електронними, текстовими та /або мультимедійними повідомленнями) та з використанням засобів телемедицини; моніторинг стану здоров'я пацієнтів з груп ризику та індикатори результативності профілактики; маршрути пацієнтів у надавача первинної медичної допомоги (далі – ПМД) або лікаря спеціаліста.

Наказом МОЗ від 01 листопада 2024 року № 1834 «Про затвердження Змін до Порядку надання первинної медичної допомоги», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 листопада 2024 року за № 1712/43057, затверджено Перелік медичних втручань та скринінгів у межах ПМД для груп пацієнтів з підвищеним ризиком розвитку захворювань, у тому числі рак молочної залози, рак шийки матки, колоректальний рак, визначені критерії для груп пацієнтів з підвищеним ризиком розвитку захворювань, методи виявлення, періодичність обстеження.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 3) пункту 9: впровадження та реалізації місцевих програм із діагностики на ранніх стадіях найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень, зокрема програм із онкоскринінгу.

МОЗ спільно із структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської військових адміністрацій опрацьовано питання впровадження та реалізації місцевих програм для ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень, за інформацією, оновленою станом на січень 2025 року, діють обласні програми або заходи:

у Вінницькій області діє обласна програма «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я Вінниччини» на 2021–2025 роки» затверджена Рішення 6 сесії Вінницької обласної Ради 8 скликання від 26 лютого 2021 року № 95 (зі змінами та доповненнями) (далі – Програма).

Метою Програми є формування і налагодження ефективного функціонування системи надання населенню області доступної і високоякісної спеціалізованої медичної допомоги та досягнення максимально можливого рівня здоров'я жителів області, незалежно від віку, статі, соціального статусу, зміцнення і охорони здоров'я мешканців краю протягом усього їх життя. Впровадження ефективних заходів з профілактики онкологічних захворювань, їх

рання діагностика та ефективне спеціальне лікування, доступність медичної допомоги для онкохворих, зниження смертності, попередження та зниження інвалідності внаслідок захворювання на рак, створення умов для продовження та поліпшення якості життя онкологічних хворих.

Серед завдань Програми окремо виділено: впровадження скринінгових програм з метою ранньої діагностики передпухлинних станів і злоякісних новоутворень; забезпечення доступного спеціального лікування онкохворих цитостатичними препаратами та препаратами супроводу; впровадження таргетної терапії; щорічний моніторинг рівня захворюваності населення на злоякісні новоутворення, участь у формуванні Національного канцер-реєстру.

Протягом 2024 року за рахунок коштів обласного бюджету був передбачений обсяг фінансування 5,2 млн грн, серед них для придбання витратних матеріалів для обстеження 960 пацієнтів методом рідинної цитології; 54 особи забезпечено ліками таргетної терапії.

Також впродовж з 15 серпня 2024 року по 14 лютого 2026 року КНП «ПРЦО ВОР» бере участь у проекті «Рання діагностика онкологічних захворювань (рак шийки матки) у жінок в сільській місцевості» (громадська організація «РОТАРІ КЛУБ «ВІННИЦЯ ПОСТУП» спільно з Департаментом охорони здоров'я та реабілітації Вінницької обласної військової адміністрації), вартість проекту 3 млн 941 тис грн. Проект масштабувався й впроваджується у 6 територіальних громадах. За кошти проекту проводиться обстеження жінок методом рідинної цитології та на папіломавірус людини на рівні сімейної медицини, за час проекту планується провести цитологічний скринінг на рак шийки матки у майже 10 тисяч жінок сільської місцевості.

У Волинській області реалізується Програма профілактики раку шийки матки шляхом вакцинації дівчат віком 9–14 років проти вірусу папіломи людини на 2023–2027 роки. Організована робота з проведення мамологічного скринінгу жінок у 9 комунальних закладах охорони здоров'я області, забезпечується консультація лікаря-онколога за медичними показаннями.

У Дніпропетровській області територіальними громадами приймаються на сесіях відповідних рад програми місцевих стимулів. За інформацією, наданою райдержадміністраціями (районними військовими адміністраціями), задля максимального охоплення дорослого населення рутинним та обов'язком скринінгом злоякісних новоутворень окремі територіальні громади вже внесли відповідні зміни в програми місцевих стимулів, інші територіальні громади будуть враховувати надані пропозиції під час розробки програм на 2025-2027 роки. У 2024 році на заходи боротьби з онкологічними захворюваннями було затверджено 9 818,6 тис. грн.

У Донецькій області департаментом охорони здоров'я Донецької облдержадміністрації створено проект «Програма боротьби з онкологічними захворюваннями в Донецькій області». Прийняття програми на етапі затвердження. У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, значною евакуацією цивільного населення, в тому числі онкохворих, суттєвим дефіцитом спеціалістів онкологічного профілю, обумовленим виїздом

зазначених спеціалістів за межі Донецької області з-за триваючих активних бойових дій на території регіону, прийняття програми місцевих стимулів відтерміновано.

У Житомирській області внесено зміни до розпорядження Житомирської обласної військової адміністрації від 06.12.2023 № 590 «Про обласну Програму «Здоров'я населення Житомирщини» на 2024 рік» зміни, яким передбачено раннє виявлення окремих видів раку: колоректального раку; раку шлунка; раку шийки матки; раку молочної залози; раку передміхурової залози. У територіальних громадах області розроблені скринінгові програми щодо раннього виявлення найпоширеніших онкозахворювань.

Наказом департаменту охорони здоров'я Житомирської обласної військової адміністрації від 02.05.2024 № 786 затверджено заходи для закладів охорони здоров'я області щодо раннього виявлення найпоширеніших онкологічних захворювань, зокрема із онкоскринінгу: раннє виявлення колоректального раку (обстежених - 9956, виявлено онкологічної патології – 42); раннє виявлення раку шлунка (обстежених - 5017, виявлено онкологічної патології – 26); раннє виявлення раку шийки матки (обстежених - 10394, виявлено онкологічної патології – 26); раннє виявлення раку молочної залози (обстежених - 8894, виявлено онкологічної патології – 41); раннє виявлення раку передміхурової залози (обстежених - 7867, виявлено онкологічної патології – 24).

У Закарпатській області рішенням обласної ради від 23.12.2021 № 507 «Про обласну програму боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2026 року» (із змінами) затверджена обласна програма боротьби з онкологічними захворюваннями та забезпечено фінансування заходу: забезпечення онкологічних хворих виробами медичного призначення, а саме калоприймачами, сечоприймачами та засобами догляду.

У Запорізькій області запроваджена інтеграція закладів первинної ланки у систему раннього виявлення онкологічних захворювань, запровадження скринінгових програм на рівні сімейних лікарів (мамографія, колоноскопія, цитологічні дослідження).

В ефективній комунікації та взаємодії з лікарями первинної ланки, громадами та ДУ «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» запроваджено у регіоні багаторівнева система заходів щодо профілактики злоякісних новоутворень з урахуванням наявної та оновленої інформації про розподіл та інтенсивність впливу чинників їх виникнення та охоплення програмами онкоскринінгу.

На території області, яка є підконтрольною Україні, з метою підвищення ефективності заходів з профілактики злоякісних новоутворень, якості профілактики онкологічних захворювань, доступності та своєчасності надання медичної допомоги для онкологічних хворих в частині територіальних громад розроблено та затверджено відповідні програми місцевих стимулів, а в інших - органами місцевого самоврядування проводиться робота щодо підготовки таких програм для максимального охоплення дорослого населення програмами рутинного або обов'язкового скринінгу злоякісних новоутворень.

З 01 жовтня 2024 року в м. Запоріжжя стартував пілотний проект «Онкоскринінг на рівні закладів охорони здоров'я» на базі КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» Запорізької міської ради (далі – проект), наразі значно розширився, до 50 сімейних лікарів, які обслуговують пацієнтів Шевченківського та Заводського районів міста Запоріжжя, програма фокусується на чотирьох типах онкозахворювань: рак легенів, молочної залози, передміхурової залози та шийки матки. Мета проекту: раннє виявлення захворювань, що дозволяє забезпечити ранній початок лікування з розрахунку на полегшення стану пацієнтів і зниження смертності від онкологічних захворювань, обрані цільові групи для обстеження за чотирма нозологіями (з груп ризику розвитку онкозахворювань), обстеження за алгоритмом; для пацієнтів абсолютно безкоштовне, витрати на обстеження відшкодовуються НСЗУ в рамках програми медичних гарантій за пакетами: мамографія, цистоскопія, первинна медична допомога, профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах, в рамках проекту налагоджена співпраця з медичною лабораторією CSD LAB , яка має контракт з НСЗУ, що дало можливість безкоштовно обстежувати жінок та чоловіків (ПАП-тест, ПСА). У січні 2025 року наказом по Департаменту з питань охорони здоров'я та медичного забезпечення Запорізької міської ради від 02.01.2025 № 24 «Про впровадження проєкту «Онкоскринінг здорового населення» почалося маштабування проекту на усі центри первинної медико-санітарної допомоги міста Запоріжжя, також до нозологій для скринінгу, додано колоректальний рак.

В Івано-Франківській області рішенням Івано-Франківської обласної ради від 23 грудня 2020 р. № 33-2/2020 затверджена комплексна програма «Здоров'я населення Прикарпаття на 2021-2025 роки». У рамках даної програми в розділі «Покращення діагностики, лікування та профілактики злоякісних новоутворів» для забезпечення ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень на 2024 рік було передбачено фінансування в розмірі 1 млн. гривень. Окрім того, окремими місцевими радами прийняті та реалізуються заходи спрямовані на проведення скринінгових обстежень з приводу злоякісних новоутворень.

Обласна програма підтримки сімей загиблих, постраждалих учасників Революції гідності, осіб, які перебували і перебувають у складі добровольчих формувань, учасників бойових дій та інших громадян, які залучалися і залучаються та брали і беруть безпосередню участь у бойових діях, здійсненні заходів з забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф проти України, починаючи з 20.02.2014р. на 2022-2026 роки (зі змінами).

У Кіровоградській області розпорядженням начальника Кіровоградської обласної військової адміністрації від 20 лютого 2024 року №147-р затверджено обласні заходи з профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень на 2024 рік. Заходами визначено розробку та впровадження стимулів на місцевому рівні з метою заохочення відповідального ставлення

громадян до власного здоров'я. Місцевими програмами розвитку галузі охорони здоров'я та надання медичної допомоги на 2025 рік передбачаються кошти на закупівлю вакцини від раку шийки матки, забезпечення проведення медичних оглядів працівників бюджетних закладів.

У Київській області Рішенням обласної ради затверджено від 07.12.2023 № 762-22-VIII Київська обласна програма «Здоров'я Київщини» на 2024-2026 роки, а саме: впровадження новітніх технологій в розвиток онкологічної допомоги: забезпечення лікарськими засобами супровідної терапії пацієнтів, які потребують трансплантації кісткового мозку; забезпечення КНП КОР «Київський обласний онкологічний диспансер» витратними матеріалами для: проведення HLAтипування; вірусологічного обстеження; визначення рівня імуносупресивних засобів у крові; збереження жіночої та чоловічої фертильності у онкохворих; забезпечити створення реєстру донорів кісткового мозку; забезпечення лікарськими засобами хворих після трансплантації органів та тканин; забезпечення функціонування диспансерного онкологічного відділення, забезпечення КНП КОР «Київський обласний онкологічний диспансер» хіміотерапевтичними, радіофармпрепаратами для лікування онкологічних хворих; наказом департаменту охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації від 06.02.2024 № 139-адм затверджений план заходів боротьби з онкологічними захворюваннями.

В Луганській області закладом охорони здоров'я, що забезпечує надання медичної допомоги пацієнтам із онкозахворювннями є комунальне некомерційне підприємство Луганської обласної ради «Луганський обласний клінічний онкологічний диспансер» (далі – КНП ЛОР «ЛОКОД»). Основною метою діяльності КНП ЛОР «ЛОКОД» є організація і надання високоспеціалізованої онкологічної медичної допомоги населенню. Через бойові дії на території Луганської області і тимчасової окупації м. Кремінна у 2022 році, заклад перемістився на Рівненщину, де відновив свою діяльність у м. Сарни, вул. Технічна, 1, згідно з розпорядженням голови Луганської обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 14 червня 2022 року № 213 «Про організацію діяльності Комунального некомерційного підприємства Луганської обласної ради «Луганський обласний клінічний онкологічний диспансер» (із змінами).

В області розроблені та введені в дію Заходи щодо ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень на 2024-2025 рр., затверджені наказом департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації від 09.05.2024 № 71 «Про організацію та впровадження заходів ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень», які передбачають, у тому числі: організацію та проведення скринінгу раку молочної залози, колоректального раку, раку передміхурової залози, раку шийки матки; прийом лікарів Центрів ПМСД Луганської області у гуманітарних хабах, шелтерах тощо; створення на базі КНП Луганської обласної ради «Луганська обласна клінічна лікарня» мобільної бригади з метою проведення скринінгу для виявлення найбільш поширених локалізацій раку на

ранніх стадіях у місцях компактного розміщення внутрішньо переміщених осіб у м. Дніпро. Також затверджені Алгоритм проведення скринінгу злоякісних новоутворень найпоширеніших локалізацій та Дорожня карта пацієнта при проведенні скринінгу для виявлення злоякісних новоутворень

У Львівській області: рішенням Львівської обласної ради затверджено від 21 лютого 2021 року № 65 «Комплексна програма підтримки галузі охорони здоров'я Львівської області на 2021-2025 роки».

В Комплексній програмі підтримки галузі охорони здоров'я у Львівській області на 2024 рік передбачено 1 270,0 млн для забезпечення реактивами та витратними матеріалами для проведення цитологічного скринінгу з використанням «рідинної цитології» та 1,3 млн грн на придбання вакцини для профілактики раку шийки матки.

Завдяки співпраці зі Світовим банком у Дрогобичі, Стрию, Самборі, Червонограді та у Львові діють скринінгові центри, де кожна жінка може пройти експертне обстеження молочних залоз (УЗД чи мамографію), а також скринінг раку шийки матки.

З метою зменшення рівня захворюваності на рак шийки матки жіночого населення Львівщини та продовження проведення вакцинації дівчаток віком 9-18 років від раку шийки матки в обласній Програмі на 2024 рік передбачено 1,3 млн. грн на придбання

У Миколаївській області експертами управління на напрямом «Онкологія» та провідними фахівцями КНП «Миколаївський обласний центр онкології» Миколаївської обласної ради розроблено проект обласної програми «профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень на 2024-2030 роки, складовою частиною якої у тому числі є програма із проведення онкоскринінгу найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень (злоякісних новоутворень, шкіри, щитовидної залози, шийки матки, коло ректального раку, тощо). Нажаль, Миколаївською обласною радою указана обласна програма ще не прийнята. Питання щодо прийняття програми знаходиться на контролі управління охорони здоров'я облдержадміністрації.

В Одеській області в рамках обласної цільової програми «Здоров'я Одещини» на 2024-2026 роки, затвердженої розпорядженням Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 27.06.2024 № 600/А-2024 передбачено фінансування профілактичних медичних оглядів населення з проведенням скринінгів злоякісних новоутворень, можливості надання високоякісної онкологічної допомоги та діагностики, у тому числі шляхом закупівель швидких тестів для онкоскринінгу, онкомаркерів, препаратів для лікування папіломи людини, раку молочної залози та меланоми шкіри, діагностичного та лікувального обладнання тощо.

Наказом департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації від 09.02.2024 № 142-ОД затверджено проведення профілактичних медичних оглядів мешканців Одеської області, в тому числі з проведенням онкоскринінгів, наказом Департаменту від 25.02.2025 № 11-ОД «Про організацію проведення профілактичних медичних оглядів мешканців Одеської

області у 2025 році» продовжено проведення онкоскринінгу.

У Полтавській області розроблена Стратегія розвитку онкологічної служби Полтавської області на 2023 рік, дорожня карта впровадження сучасних медичних технологій в процес лікування, діагностики пацієнтів з онкологічними захворюваннями та план розвитку ЗОЗ на 2023-2025 роки. В регіоні затверджена Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року.

З метою ранньої діагностики передракових станів та раку шийки матки в області запроваджена системна програма скринінгу раку шийки матки методом рідинної цитології. У КП «Полтавський обласний клінічний онкологічний диспансер Полтавської обласної ради» впроваджена сучасна автоматизована система для цитологічного скринінгу патології шийки матки. Застосування РАР-тесту методом рідинної цитології в порівнянні з традиційним дозволяє підвищити рівень виявлення передракових станів і раку шийки матки. Для проведення цього дослідження з лікувальними закладами області налагоджена логістика та розроблені, опрацьовані маршрути обстежень жіночого населення методом рідинної цитології, закуповуються необхідні реактиви.

На сьогоднішній день онкоскринінг проводиться в рамках програми медичних гарантій за угодою з НСЗУ. Зокрема, мамографія (скринінг раку молочних залоз), ПАП-тест (скринінг на рак шийки матки), тест на приховану кров у калі й колоноскопія (скринінг раку товстого кишківника).

Для пацієнтів в закладі доступні скринінгові обстеження для виявлення різних видів раку. Їх проводять безоплатно за програмою медичних гарантій. Зокрема, мамографію (скринінг раку молочних залоз), ПАП-тест (скринінг на рак шийки матки), колоноскопія (скринінг раку товстого кишківника), дерматоскопію атипових родимок.

Налагоджена логістика та розроблені маршрути з лікувальними закладами області. Збільшилась кількість проведених мамографій в закладах охорони здоров'я області із 24 367 за 2023 рік до ЗО 574 за 2024 рік, збільшення на 6207 (20,3%). Навантаження на один діючий апарат складає 3057,4 мамографій, в 2023 році 2436,7 (Україна 2023р. -2416,7). Відсоток оглянутих жінок профілактично з цитологічним дослідженням склав в 2024 році - 71,3% (Україна 2023р.- 70,1%). Скринінг раку шийки матки методом рідинної цитології проводиться на базі комунального підприємства «Полтавський обласний клінічний онкологічний диспансер Полтавської обласної ради». Опрацьовані маршрути обстежень жіночого населення методом рідинної цитології. Закуповуються необхідні реактиви. У 2024 році збільшилась кількість проведених досліджень методом рідинної цитології до 1740 (2023р.- 1669). Виявлена наступна патологія: 493 випадки дисплазії (28%), 15 підозр на рак та 20 випадків раку шийки матки на ранній стадії онкологічного процесу.

У Полтавському обласному онкодиспансері працює сучасний універсальний кабінет відеоендоскопічних досліджень, у якому на сучасному обладнанні проводять обстеження за договорами з НСЗУ но пріоритетним пакетам медичних послуг з ендоскопічного дослідження. Для забезпечення гарантованої та своєчасної доступності до послуг онкоскринінгу в 2024 році

відкритий Центр надання онкологічної допомоги населенню Зінківської громади як структурний підрозділ онкологічного диспансеру. У рамках проведення комплексних заходів «Дбаємо про здоров'я» щодо профілактики неінфекційних захворювань, в тому числі - онкопатології, медична команда у складі обласних спеціалістів згідно графіку виїжджає до віддалених громад області з метою профілактичних обстежень місцевих мешканців. Пріоритетним на 2025 рік буде покращення проведення скринінгу візуальних форм злоякісних новоутворень: шийки матки, колоректального раку, молочної залози, шкіри; проведення цитологічного скринінгу жіночого населення методом ПАП-тесту на основі рідинної цитології.

У Рівненській області на етапі погодження проєкт Обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на 2025-2030 роки, яка розроблена на основі реалізації розділу ІІІ «Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень на період до 2030 року» - «Стратегічні цілі та показники їх досягнення» і має за мету поліпшення ранньої діагностики онкологічних захворювань сімейними лікарями, фахівцями закладів вторинного та третинного рівнів охорони здоров'я загально-клінічного спрямування, їх забезпечення сучасним діагностичним обладнанням для поглибленої діагностики і підвищення ефективності лікування онкологічних хворих, що впливатиме на зниження рівня дорічної летальності вперше виявлених онкологічних хворих та багаторічну виживаність онкологічних хворих, а також зниження інвалідизації дорослого населення. Реалізація Програми розрахована на період до 2030 року.

Основною метою програми є посилення заходів профілактики, ранньої діагностики по кількісно об'ємних локалізаціях злоякісних новоутворень, які в значній мірі виявляються у пізніх стадіях, шляхом нарощення матеріально-технічного потенціалу в регіонах області і акценту на виконавчій дисципліні сімейних лікарів та вузьких фахівців реформованих районних і міських лікарень, які несуть спільну відповідальність за територію обслуговування.

Після затвердження, програма і її остаточні вимоги будуть висвітлені на медійних ресурсах для загального ознайомлення.

У Сумській області видано доручення голови Сумської обласної державної адміністрації - начальника обласної військової адміністрації від 26.01.2024 № 3-ОД «Про організацію обов'язкового скринінгу злоякісних новоутворень серед населення Сумської області», яким зобов'язано розроблення програм місцевих стимулів для максимального охоплення дорослого населення програмами рутинного або обов'язкового скринінгу злоякісних новоутворень. З метою максимального охоплення дорослого населення рутинним та обов'язковим скринінгом злоякісних новоутворень, рішенням Охтирської міської ради від 29.02.2024 № 949-МР затверджено Програму місцевих стимулів для медичних працівників комунального некомерційного підприємства Охтирської міської ради «Охтирський міський центр первинної медико-санітарної допомоги», на розгляд виконавчого комітету Буринської територіальної громади винесено питання про можливість прийняття цільової програми «Онкологія», до проєкту міської програми «Охорона здоров'я на 2025-2029 роки» в Шосткинській міській